

ΠΡΟΒΛΗΜΑ 12.1: ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΔΙΚΛΙΔΩΝ

Η «ΕΞΕΛΙΞΗ ΑΕ» είναι μια μεγάλη και αναπτυσσόμενη επιχείρηση. Η ανώτερη διοίκησή της από αρκετά χρόνια έχει επιλέξει σαν στρατηγικό στόχο την δραστηριοποίηση της εταιρείας σε πολλαπλές αγορές. Τα τελευταία χρόνια η εταιρεία έχει αναπτυχθεί με εξαγορές και συγχωνεύσεις, αλλά και εσωτερική ανάπτυξη των αρχικών δραστηριοτήτων της. Έτσι η επιχείρηση ασχολείται με την παραγωγή ζωοτροφών και αλεύρων, την παραγωγή πλαστικών προϊόντων, την παραγωγή μηχανολογικού εξοπλισμού ειδικών προδιαγραφών, την εκκόλαψη νεοσσών, την εκτροφή πουλερικών και άλλων ζώων, την σφαγή ζώων, καθώς και την επεξεργασία και τυποποίηση κρέατος. Η εταιρεία έχει εργοστάσια και εγκαταστάσεις σε όλη την Ελλάδα αλλά και στα Βαλκάνια.

Η εταιρεία χρηματοδοτεί πελάτες νεοσσών (εκτροφή κοτόπουλων). Η τιμές πουλερικών τα τελευταία χρόνια έχουν υποχωρήσει σημαντικά και έτσι οι σχετικοί πελάτες έχουν εγγράψει σημαντικές λογιστικές ζημιές. Πολλές απαιτήσεις της εταιρείας έχουν ασφαλισθεί με διάφορες εμπράγματα εγγυήσεις (εκτός από ενέχυρο) και ουσιαστικά δεν είναι πλέον στοιχεία του κυκλοφορούντος ενεργητικού.

Έχετε εκλεγεί ελεγκτής της εταιρείας αυτής και κατά την διαδικασία κατανόησης της δομής του συστήματος εσωτερικών δικλίδων ανακαλύπτετε με τους συνεργάτες σας τις επόμενες αλλαγές σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά.

1. Η εταιρεία οργάνωσε και στελέχωσε τμήμα εσωτερικού ελέγχου (internal audit) κατά τη διάρκεια της τρέχουσας χρήσης.
2. Υπάλληλος του τμήματος εσωτερικού ελέγχου κάνει συμφωνίες όλων των τραπεζικών λογαριασμών
3. Η εταιρεία καθιέρωσε τη διαδικασία σύμφωνα με την οποία όλα τα τμήματα, υποκαταστήματα, κλπ. να στέλνουν στα κεντρικά καταστάσεις με όλες τις απαραίτητες πληροφορίες για την πληρωμή των προμηθευτών (όνομα προμηθευτών, οφειλόμενα ποσά, ημερομηνία πληρωμής, κλπ.). Με βάση αυτές τις καταστάσεις γίνεται η πληρωμή των προμηθευτών, ενώ τα πρωτότυπα παραστατικά παραμένουν στα υποκαταστήματα.
4. Πλεονάζοντα κεφάλαια (ρευστότητα) επενδύονται σε βραχυπρόθεσμους τίτλους και χρεόγραφα. Ο διευθυντής διαθεσίμων έχει την αποκλειστική αρμοδιότητα για την αγορά και πώληση των τίτλων που γίνονται μέσω μια χρηματιστηριακής-επενδυτικής εταιρείας ΑΒΓ. Η αγοράς τίτλων πιστώνονται στη μερίδα της ΕΞΕΛΙΞΗΣ που τηρεί η χρηματιστηριακή εταιρεία. Οι αγοραζόμενοι τίτλοι φυλάσσονται από την ΑΒΓ στο όνομα του διευθυντή διαθεσίμων. Όλη η αλληλογραφία για αγοραπωλησίες τίτλων αποστέλλεται κατ' ευθείαν στον διευθυντή διαθεσίμων, ο οποίος στη συνέχεια διαβιβάζει τα δικαιολογητικά στο λογιστήριο της ΕΞΕΛΙΞΗΣ για να γίνουν οι απαραίτητες εγγραφές.
5. Έγινε φυσική απογραφή επίπλων και σκευών στα κεντρικά.

Από συζητήσεις με προσωπικό της εταιρείας και από δοκιμασίες του συστήματος εσωτερικών δικλίδων στις οποίες προβήκατε προέκυψαν τα εξής.

1. Η εταιρεία σχεδιάζει να διακόψει την παροχή πίστωσης σε ορισμένους πελάτες νεοσσών (ορνιθοτροφεία), η οικονομική κατάσταση των οποίων καθιστά αμφίβολη την είσπραξη των απαιτήσεων της εταιρείας. Αναμένεται ότι θα απαιτηθεί ένα σημαντικό ποσό για απομείωση,

ώστε αυτές οι απαιτήσεις να εμφανιστούν στον προσεχή ισολογισμό στην καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία τους (η εταιρεία έχει εγγράψει υποθήκη για εξασφάλιση μερικών από αυτές τις απαιτήσεις και είναι δεύτερη στον σχετικό πίνακα προτίμησης).

2. Το απόθεμα εργαλείων αποτελείται από ένα σύνολο διαφόρων ειδών που δεν παρακολουθούνται διακεκριμένα. Τα περισσότερα από τα οποία είναι μικρής ποσότητας και αξίας ανά μονάδα. Η συνολική αξία του αποθέματος είναι περίπου 60.000 ευρώ, ποσό που αντιπροσωπεύει μικρό ποσοστό του συνόλου των αποθεμάτων που δεν υπερβαίνει το επίπεδο σημαντικότητας.
3. Ο αποθηκευτικός χώρος ανταλλακτικών σε ένα εργοστάσιο χωρίζεται από το χώρο παραγωγής με συρματοπλεγμα. Κατά την επίσκεψη που κάνατε διαπιστώσατε ότι η πόρτα παραμένει ανοικτή όλη την ημέρα και η πρόσβαση από τον χώρο παραγωγής στο χώρο της αποθήκης (στον οποίο υπάρχουν και μερικά είδη μικρού όγκου και μεγάλης αξίας) είναι ελεύθερη. Αυτό διευκολύνει την άμεση μεταφορά από την αποθήκη στο χώρο παραγωγής ώστε να μην διακόπτεται η παραγωγική διαδικασία. Το βιβλίο αποθήκης για τα ανταλλακτικά μέχρι πρόσφατα ελεγχόταν από ένα υπάλληλο ο οποίος συχνά έκανε φυσική απογραφή κατά τη διάρκεια της χρήσης. Ο υπάλληλος συνταξιοδοτήθηκε και δεν αντικαταστάθηκε από άλλον, με αποτέλεσμα να μη διενεργείται πλέον φυσική απογραφή. Από σχετικές δοκιμασίες που εφαρμόσατε διαπιστώσατε ότι οι ποσότητες του βιβλίου αποθήκης ουσιαστικά συμφωνούν με το πραγματικό απόθεμα.

ΖΗΤΕΙΤΑΙ

Να απαντήσετε στα παρακάτω ερωτήματα.

1. Εντοπίστε πιθανούς παράγοντες του περιβάλλοντος των δικλίδων (control environment) που επηρεάζουν τη δομή του συστήματος εσωτερικών δικλίδων.
2. Απαριθμείστε τις αδυναμίες και τα θετικά σημεία του συστήματος εσωτερικών δικλίδων.
3. Προτείνετε βελτιώσεις του συστήματος εσωτερικών δικλίδων.
4. Για τους λογαριασμούς «επενδύσεις-χρεόγραφα», «πελάτες» και «ανταλλακτικά» εντοπίστε ένα ισχυρισμό της διοίκησης για τον οποίο θα εκτιμούσατε τον κίνδυνο εσωτερικών δικλίδων (control risk) στο maximum.